

Hodnocení diplomové práce Simony Matouškové: Reakce sudetoněmeckého tisku na mnichovskou dohodu v říjnu 1938

Jsem velmi ráda, že se diplomantka ujala ve své diplomové práci nelehké historické otázky, která si stále udržuje značnou brizanci. Náročnost tématu zvyšovala nutnost pracovat s německým tiskem, tištěným švabachem a s novinami, které bylo třeba složitě vyhledávat mimo Prahu, neboť ani Národní knihovna či jiné ústřední knihovny nemají potřebné exempláře k dispozici. Diplomová práce Simony Matouškové se stala užitečným příspěvkem k diskusi o postojích určité části německého obyvatelstva k rozpadu předválečného Československa.

Diplomantka v první kapitole věcně čtenáře seznamuje s historickými souvislostmi období, které následovalo po podpisu mnichovské dohody a odstoupení území, která připadla Německu. Autorka možná mohla využít větší počet titulů, mohla pracovat i se zahraniční, hlavně časopiseckou literaturou, popř. porovnávat rozdílná stanoviska. Přesto se však domnívám, že se jedná o systematický přehledný výklad, který plně splňuje nároky na vstupní kapitoly diplomové práce. Druhá kapitola, věnovaná médiím a nacistické propagandě, je co do rozsahu útlá, zato obsahuje množství údajů, které Simona Matoušková složitě vyhledávala z velkého množství podkladového materiálu. Cenná jsou zjištění získaná studiem archivních podkladů (Státní oblastní archiv Litoměřice). Je ovšem škoda, že pramenný materiál diplomantka necituje přímo, ale většinou parafrázuje (např. odkaz 154). Na téže stránce je zajímavá informace o Věstníku české menšiny s odkazem 158, avšak ani zde diplomantka neuvádí přímou citaci. Nejrozsáhlejší, nejobsažnější a nejpracnější částí práce je III. kapitola, věnovaná analýze pěti německých listů, vycházejících v měsíci říjnu 1938 na odstoupeném území: Ascher Zeitung, Marienbader Zeitung, Reichenberger Tagesbote, Saazer Anzeiger a Teplitz-Schönauer Anzeiger. Tato kapitola představuje nejvýznamnější přínos práce – jedná se o první studii, která se skutečně na základě výzkumu pokouší zjistit, jak německý tisk vydávaný na území Sudet přijal mnichovskou dohodu. Výzkumné otázky pro kvantitativní analýzu plně odpovídají metodě této analýzy a domnívám se, že jsou dobře formulované. Simona Matoušková v příložených tabulkách čtenáře přehledně informuje o výsledcích, k nimž dospěla. V hodnocení, které následuje po každé tabulce zůstává diplomantka u věcného nepředpojatého zjištění. Po stručném závěru diplomové práce následuje dobře zpracovaný seznam použité literatury, pramenů a zkratek.

Poněkud nepřesná je část 6. nazvaná Poznámky k příloze. Jedná se totiž pouze o seznam německých zastavených (cenzurovaných) listů, které autorka sledovala a je škoda, že toto konstatování neuvedla rovněž do textového přehledu sledovaných listů. Velmi přínosná je naproti tomu část označená jako sedmá příloha – seznam německých politických listů zastavených v roce 1938. V této souvislosti bych se ráda diplomantky zeptala, zda ty ze sledovaných listů, které byly koncem roku 1938 zastaveny, se ve svých textech přeci jen se kvalitativně neodlišovaly od ostatních (z kvantitativní analýzy to není zřejmé)? Poněkud mě překvapilo, že žádný ze zastavených listů v tabulce není označený jako komunistický. Práci autorka v závěru doplnila názorným příkladem novinových stránek analyzovaných listů.

Práce plně splňuje nároky na diplomové práce a drobné jazykové poklesky si vysvětluji jako důsledek práce s německým textem.

Práci hodnotím známkou výborně.

Barbara Köpplová